Cost mynd heb fwyd a chaledi yng Nghymru

Ffeithiau a ffigurau allweddol o'n hadroddiad

Mae ein hadroddiad yn archwilio mynd heb fwyd a chaledi yng Nghymru ac ar draws y DU: maint y broblem, y costau i gymdeithas, a'r atebion sydd eu hangen.

Er mwyn dod â'r angen am fanciau bwyd i ben, mae angen i ni ddeall faint o bobl sydd eisoes yn torri'n ôl ar eitemau hanfodol – a'r bobl sy'n wynebu'r risg fwyaf o fynd heb yr hanfodion*.

Dyma'r hyn mae wynebu mynd heb fwyd a chaledi yn ei olygu.

420,000

o bobl yn wynebu mynd heb fwyd a chaledi yng Nghymru. Mae lefelau caledi a mynd heb fwyd ar eu huchaf erioed ledled Cymru. Mae hyn yn cynnwys 270,000 o oedolion o oedran gweithio, 38,000 o bensiynwyr a 110,000 o blant. Mae hyn yn gynnydd o 16% yn nifer y bobl sy'n wynebu mynd heb fwyd a chaledi ers 2002/03.

23,000

yn fwy o bobl ledled Cymru, yn ôl y rhagolygon, yn wynebu mynd heb fwyd a chaledi erbyn 2026/27 os na fydd unrhyw newid.

Plant sy'n wynebu'r risg fwyaf o fynd heb fwyd a chaledi

Mae un o bob chwe phlentyn (17%) yng Nghymru yn wynebu mynd heb fwyd a chaledi – o gymharu ag 13% o'r holl bobl ledled Cymru.

Mae un o bob chwe pherson (17%) mewn teulu un rhiant yn wynebu mynd heb fwyd a chaledi yng Nghymru

Mae un o bob pedwar (26%) sy'n byw gyda thri phlentyn neu fwy yn wynebu mynd heb fwyd a chaledi yng Nghymru

Mae dau o bob pump (39%) o bobl mewn teuluoedd sy'n hawlio Credyd Cynhwysol ledled y DU yn wynebu mynd heb fwyd a chaledi.

Nid yw gwaith bob amser yn diogelu pobl rhag mynd heb fwyd a chaledi

210,000

o bobl mewn teuluoedd lle mae rhywun yn gweithio yn wynebu mynd heb fwyd a chaledi ledled Cymru. Yng Nghymru, mae 28% o deuluoedd sy'n gweithio'n rhan-amser yn wynebu mynd heb fwyd a chaledi.

230,000

o bobl yng Nghymru sy'n byw mewn teuluoedd anabl yn wynebu mynd heb fwyd a chaledi nawr. Os ydych chi'n byw mewn teulu anabl (naill ai gydag oedolyn neu blentyn anabl), mae'n fwy tebygol y byddwch yn wynebu mynd heb fwyd a chaledi na phe baech yn byw mewn teulu nad yw'n anabl (16% o gymharu ag 11%).

*Mae ein prosiect Cost Mynd heb Fwyd a Chaledi wedi datblygu mesur i ddiffinio'r grŵp hwn: pobl y mae cyfanswm eu hadnoddau yn fwy na 25% yn is na llinell dlodi'r Comisiwn Metrigau Cymdeithasol. Arolwg Adnoddau Teuluoedd 2022/23

Sut i leihau achosion o fynd heb fwyd a chaledi

Rydym yn canfod bod nifer o newidiadau nawdd cymdeithasol yn ysgogwyr uniongyrchol ac a allai fod yn gerrig milltir wrth sicrhau mai ein system nawdd cymdeithasol yw'r sylfaen ar gyfer lleihau achosion o fynd heb fwyd a chaledi. Heb y newidiadau hyn, disgwylir i'r gyfradd mynd heb fwyd a chaledi godi i 13.9% yn 2025/26.

Lleihad yn nifer y bobl sy'n wynebu mynd heb fwyd a chaledi	Gostyngiad %	Y gyfradd mynd heb fwyd a chaledi ar ôl i'r polisi gael ei roi ar waith yn 2025/26
Cyflwyno'r Warant Hanfodion Sicrhau bod pawb yn cael swm gwarchodedig o gymorth yn rhan o Gredyd Cynhwysol i fforddio'r hanfodion.		
Cymru 105,000	-24%	10.6%
Hybu ac ymestyn Taliad Plant yr Alban Mae'r polisi hwn yn ystyried ymestyn Taliad Plant yr Alban i'r DU gyfan, ar lefel uwch o £40 yr wythnos.		
Cymru 50,000	-12%	12.4%
Dileu'r terfyn dau blentyn a'r cap budd-daliadau Gwrthdroi polisïau sy'n gwneud gostyngiadau i'r swm y dylai pobl ei gael mewn taliadau nawdd cymdeithasol		
Cymru 25,000	-6%	13.1%
Manteisio i'r eithaf ar incwm Sicrhau bod pobl o oedran gweithio ac oedran pensiwn yn cael yr holl gymorth nawdd cymdeithasol y mae hawl ganddyn nhw i'w gael.		
Cymru 15,000	-4%	13.4%

I gael rhagor o wybodaeth am ddiffiniadau a chanfyddiadau pellach, ewch i: **trussell.org.uk/coh**